

Huvudman

Åtvidabergs kommun
kommun@atvidaberg.se

Beslut

Datum 2026-05-28
Dnr SI 2026:2667
Sida **1 (9)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Alléskolan 4–6 i Åtvidabergs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Åtvidabergs kommun att senast den **8 oktober 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar, anmälan till rektorn och utredning om särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Åtvidabergs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Åtvidabergs kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar

1. Se till att elever, som har bedömts vara i behov av extra anpassningar, ges sådana anpassningar. Rektorn ska under perioden **den 28 maj 2026 till och med den 1 oktober 2026** följa upp och dokumentera vilka elever som lärarna bedömer vara i behov av extra anpassningar samt följa upp att de eleverna ges de extra anpassningar som de behöver. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 5 § skollagen, och Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet [Lgr 22], 2.8 Rektorns ansvar)

Anmälan till rektorn och utredning om särskilt stöd

2. Se till att vid minst ett tillfälle **innan den 18 augusti 2026** informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav gällande anmälan till rektorn om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd samt om rektorns ansvar att för varje inkommen anmälan skyndsamt se till att starta en utredning om eventuellt behov av särskilt stöd. Huvudmannen ska dokumentera när och hur informationen har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av

vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 a § första stycket och 3 kap. 7 § skollagen)

3. Se till att alla elever som, trots extra anpassningar, befaras inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas anmäls till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska dokumentera hur många anmälningar som inkommit till rektorn under perioden **den 28 maj 2026 till och med den 1 oktober 2026** samt vilket datum en anmälan gjorts för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)
4. Se till att det för varje anmälan som inkommer till rektorn enligt punkt 3 ovan – eller som redan har inkommit men där utredning ännu inte har påbörjats – inleds en utredning om elevens behov av särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera vilket datum en utredning har startats för respektive anmäld elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att agera och anmäla vid kränkande behandling mot elev.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2026:2667) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under våren 2026 inlett en tillsyn av Alléskolan 4–6 i Åtvidabergs kommun utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Alléskolan 4–6 följer gällande bestämmelser om extra anpassningar, anmälan till rektorn och utredning om särskilt stöd samt agera och anmäla vid kränkande behandling av elev.

Tillsynen har genomförts den 15 och 22 april 2026 genom intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans skriftliga rutiner för arbete med extra anpassningar och särskilt stöd, skolenhetens betygssammanställning på elevnivå från höstterminen 2025 för årskurs 6, skriftliga individuella utvecklingsplaner samt kränkingsanmälningar med tillhörande utredningar. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med lärare framgår att alla elever som behöver extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen för att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas inte ges sådana anpassningar. Lärare uppger att de inte hinner ge extra anpassningar till alla elever som bedöms vara i behov av det, bland annat på grund av brist på personal och grupprum. Enligt lärare saknas förutsättningar att arbeta enskilt med elever under delar av lektionerna trots att det finns elever som behöver sådana anpassningar. Av intervju med representanter för elevhälsan framgår att deras uppfattning är att elevernas behov av extra anpassningar möts fullt ut och att alla lärare har goda förutsättningar att genomföra de anpassningar som eleverna behöver. Rektorn uppger i intervju att alla elever som är i behov av extra anpassningar ges sådana anpassningar till viss del. Av intervjuer med lärare och elevhälsan framgår att för att lärarna ska rätta till i arbetet med extra anpassningar har de behov av avlastning i klassrummet av resurspersonal. Det framgår vidare att det saknas vikarier och att resurspersonal därför under vissa perioder används som vikarier i andra klasser och att det försämrar lärarnas förutsättningar att ge extra anpassningar. Enligt elevhälsan sätts det dock in en vikarie för resurspersonalen.

I intervjuer med lärare och rektorn framkommer att lärarna har informerat skolledningen om lärarnas bristande förutsättningar att ge extra anpassningar enligt elevernas behov och fått till svar att det är budgeten som sätter gränser. Enligt rektorn kommer förutsättningarna för lärarna att ge extra anpassningar att förändras under nästa termin eftersom skolenheten då kommer att utöka sin verksamhet med fler elever och fler resurspersonal och speciallärare. Rektorn uppger att hen följer upp arbetet med extra anpassningar bland annat genom elevhälsoteamet, närvaro i verksamheten, spontana observationer, klasskonferenser samt kartläggningmöten som hålls två gånger per år.

Resultatet av Skolinspektionens enkät till lärare på Alléskolan 4–6 våren 2025 visar på låga värden rörande fråga om extra anpassningar. På en skala 0–10 uppgår lärarnas medelvärde till 5,2 på frågan *"Tycker du att extra anpassningar ges skyndsamt till de elever som riskerar att inte klara skolarbetet (d.v.s. uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas)?"*. Motsvarande medelvärde för samtliga skolenheter i enkätomgången uppgår till 6,3.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. Detta gäller elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet. (3 kap. 5 § skollagen)

Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver (Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med extra anpassningar. Av tillsynen framgår att samtliga elever som är i behov av extra anpassningar inte ges sådana anpassningar i enlighet med de behov som lärare har identifierat. En orsak till detta är att lärarna saknar förutsättningar att ge dessa. Av utredningen framgår visserligen att rektorn och elevhälsan inte har samma uppfattning som lärarna gällande om elever ges extra anpassningar i den mån det bedömts behövas. Mot bakgrund av att det huvudsakligen ankommer på lärarna att bedöma om en elev är i

behov av extra anpassningar och att ge eleven extra anpassningar bedömer Skolinspektionen att det får anses sannolikt att alla elever inte ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen i enlighet med deras behov. Detta innebär att eleverna inte får det stöd de behöver och har rätt till i undervisningen, vilket försämrar deras möjligheter att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas.

Anmälan till rektorn och utredning om särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att när lärarna befarar att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas ska lärarna anmäla det till elevhälsoteamet där rektorn ingår. Anmälan görs via en länk på skolenhetens intranät där läraren anger att hen vill diskutera eleven på ett möte med elevhälsan. Ibland tas det även upp på kartläggningsmöten med lärare och elevhälsan att elever behöver utredas för särskilt stöd.

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens betygssammanställning på elevnivå från höstterminen 2025 för årskurs 6 samt individuella utvecklingsplaner för elever som går i årskurs 4, 5 och 6. Skolinspektionen har även tagit del av en sammanställning över elever som under vårterminen 2025 fram till och med den 14 april 2026 har anmälts till rektorn för behov av utredning om särskilt stöd eller som har ett aktivt åtgärdsprogram. Baserat på dessa dokument har Skolinspektionen identifierat flera elever i nuvarande årskurs 4–6 som inte är anmälda till rektorn, trots att de fått betyget F eller befaras inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas i ett eller flera ämnen. Lärare uppger i intervju att flera av dessa elever borde ha anmälts till rektorn för utredning om särskilt stöd men att det inte har gjorts.

Av intervjuer med elevhälsan och med lärare som undervisar i ämnet idrott och hälsa framgår vidare att lärare inte gör någon anmälan till elevhälsan när de befarar att elever, trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla kraven på simkunnighet i ämnet idrott- och hälsa. Lärarna uppger att det ges för lite simundervisningen till eleverna på skolenheten på grund av att det saknas ekonomiska resurser och en egen simhall; eleverna behöver resa till annan ort för simundervisning. Lärarna uppger vidare att simtester genomförs i årskurserna 5 och 6. Elever som inte klarar testen erbjuds simträning, vanligtvis åtta till tio tillfällen under vårterminen i årskurs 6. De elever som efter dessa tillfällen befaras inte uppfylla simkraven får en betygsvarning av läraren, men ingen anmälan görs till rektorn.

Av intervjuer med lärare och elevhälsan framgår vidare att lärarnas anmälningar till elevhälsan inte alltid leder till att en utredning om särskilt stöd startas. Enligt lärarna behöver de ofta vara pådrivande för att en

utredning ska inledas efter att en anmälan har gjorts. Alla ärenden som registreras i systemet leder inte till en utredning, även om de tas upp i elevhälsoteamet. Lärarna uppfattar denna process som krävande och att det ibland är mer effektivt att vårdnadshavare kontaktar skolan för att påskynda att en utredning inleds. Av intervju med elevhälsan framgår att en anmälan kan leda till att en representant för elevhälsan besöker läraren i klassrummet för att se hur det fungerar för eleven i klassrummet och leda till att eleven ges undervisning i en mindre lärmiljö under en fyraveckorsperiod. I de fallen görs ingen utredning om behov av särskilt stöd och det fattas inget beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Elevhälsan uppger vidare att lärarna måste ha gjort en pedagogisk utredning innan de anmäler elever, och om en sådan utredning inte är på plats när anmälan görs inleds inte en utredning om behov av särskilt stöd.

Resultatet av Skolinspektionens enkät till lärare på Alléskolan 4–6 våren 2025 visar på låga värden rörande frågor angående stöd och utredning om särskilt stöd. På en skala 0–10 uppgår lärarnas medelvärde till 4,6 på frågan *"Tycker du att alla dina elever får det stöd från skolan som behövs för att klara skolarbetet?"*. Motsvarande medelvärde för samtliga skolenheter i enkätomgången uppgår till 5,8. På frågan *"Tycker du att skolan utreder behovet av särskilt stöd skyndsamt när extra anpassningar inte är tillräckliga"* uppgår lärarnas medelvärde till 4,7 där motsvarande medelvärde för samtliga skolenheter i enkätomgången uppgår till 5,7.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet, och att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. (2 kap. 34 a § första stycket skollagen)

Av skollagen framgår vidare bland annat att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte

är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Av förarbeten till skollagen framgår att alla som arbetar i skolan har ett ansvar för att uppmärksamma de elever som behöver särskilda stödåtgärder och föra detta vidare till rektorn. Anmälningsskyldigheten kan i det enskilda fallet gälla en lärare, personal inom elevhälsan eller annan skolpersonal. Om en elevs stödbehov uppmärksammas av en lärare inom ramen för den undervisning som läraren ansvarar för, är läraren skyldig att anmäla detta till rektorn. (prop. 2009/10:165 s. 664)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister på skolenheten när det gäller att anmäla till rektorn när det befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar. Tillsynen visar att det finns elever som befaras att inte uppfylla dessa kriterier och som inte anmälts till rektorn, trots att extra anpassningar prövats och visat sig vara otillräckliga. Det gäller även ämnet idrott och hälsa beträffande elever som är i behov av särskilt stöd i form av extra simundervisning.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolenhetens arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att det inte startats utredningar för samtliga anmälda elever. Detta är en brist. Enligt skollagen ska rektorn se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds för varje elev som rektorn mottar en anmälan om.

Om en elevs behov av särskilt stöd inte anmäls och utreds skyndsamt, riskerar det att påverka elevens förutsättningar att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Att skolenheten inte arbetar med stödprocessen i enlighet med författningarnas krav riskerar att påverka elevernas möjlighet att nå målen med utbildningen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Åtvidabergs kommuns verksamhet vid Alléskolan 4–6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar, anmälan till rektorn och utredning om särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Åtvidabergs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Agera och anmäla vid kränkande behandling av elev

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det råder olika uppfattningar om hur trygg skolenheten är för eleverna. Samtliga intervjuade uppger dock att skolpersonal alltid agerar om de ser eller hör situationer som kan utgöra kränkande behandling av elev. I intervju med lärare framkommer att lärarna samarbetar när situationer där elever kränks uppstår och att personalen inte räds att ta konflikter med eleverna kring elevens uppförande mot varandra. Av intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår att det finns rastvakter på rasterna som gemensamt ansvarar för tillsynen av eleverna.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår vidare att alla händelser som utgör kränkande behandling av elev anmäls till rektorn och att anmälan görs av den personal som har uppmärksammat kränkningen. Rektorn uppger att det finns tydliga rutiner för anmälan av kränkingsärenden och att anmälan görs via en länk på skolenhetens intranät. Enligt rektorn ges information om rutiner gällande kränkande behandling till personalen inför varje terminsstart och därefter regelbundet, bland annat genom elevhälsoteamet eller vid arbetslagsmöten.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att var och en som verkar inom utbildningen aktivt ska motverka alla former av kränkande behandling (1 kap. 5 § andra stycket skollagen).

Av skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. (5 kap. 6 § första och andra stycket skollagen)

Av skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Hans-Göran Arvidsson

Beslutsfattare
Signerat av: Hans-Göran Arvidsson

X Julia Eklund

Föredragande
Signerat av: Julia Eklund

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Felicia Gabrielsson medverkat.